

ՀԱՍՏԱՏՈՒՄ ԵՄ
Տնօրենի Ս. Միքայելյան
31.08.2023 թ.

**ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹՅԱՆ
ԴԱՍՂԵԿԻ ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ
ՏԱՐԵԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐ**

Արագածոտնի մարզ գ. Աղձք
Աղձքի միջն. դպրոց XI դասարան
Թովմասյան Հերմինե Բագրատի

ՀՀ կառավարության N 439-Ն որոշում, 8-ը ապրիլի 2010 թվական

Քաղվածք

ՀԱՆՐԱԿՐԹԱԿԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՉԱՓՈՐՈՇԻՉ (կրճատումով)

I. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

1. Հանրակրթության պետական չափորոշիչը սահմանում է հանրակրթական հիմնական ծրագրերի բովանդակության պարտադիր նվազագույնը, առավելագույն ծավալը, ըստ կրթական մակարդակների շրջանավարտներին ներկայացվող ընդհանրական որակական պահանջները, սովորողների գնահատման համակարգը:

V. ՄԻՋՆԱԿԱՐԳ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆԸ

15. Միջնակարգ կրթության բովանդակային բաղադրիչները որոշակիացվում են ըստ ուսումնական բնագավառների և հանրակրթական դպրոցի աստիճանների՝ հաշվի առնելով սովորողների զարգացման ֆիզիոլոգիական, հոգեբանական և ազգային առանձնահատկությունները:

2. Կարողություններ և հմտություններ Այս բաղադրիչով տրված կարողությունների և հմտությունների ամբողջությունը սովորողին հնարավորություն է ընձեռում գործնականում կիրառել ստացված գիտելիքները, հարստացնել ճանաչողական գործունեության սեփական փորձը, զարգացնել տրամաբանական, հաղորդակցական, համագործակցային, ինքնուրույն գործունեության և ստեղծագործական ունակությունները, նպաստում է նրա սոցիալականացմանը:

Չափորոշիչներում առանձնակի կարևորվում են ճանաչողության հետևյալ մեթոդները՝ վերլուծում, մասնավորում, համադրում, վերացարկում, անդրադարձում, մակածում (ինդուկցիա), արտածում (դեդուկցիա), ընդհանրացում, կանխատեսում:

1) Ճանաչողական, տրամաբանական կարողություններ և հմտություններ ենթաբաղադրիչի նպատակն է՝ սովորողին ծանոթացնել ճանաչողության մեթոդներին և ձևավորել դրանք գործնականում կիրառելու կարողություններ ու հմտություններ, այդ թվում՝

ա. գիտելիքներ ձեռք բերել՝ զգայության, ընկալման և մտապատկերման միջոցով,

բ. վերլուծել՝ քննարկման, մեկնաբանման, տարանջատման,

համեմատության, խմբավորման միջոցով,

գ. մտահանգումներ անել՝ ամբողջացման, հակադրման, բնութագրման, հիմնավորման, ամփոփման, կշռադատման միջոցով,

դ. ընդհանրացնել և համադրել՝ վերացարկման, գնահատման, արժևորման, փաստարկման, ապացուցման, կանխատեսման, ծրագրման միջոցով,

ե. հիմնախնդիրը դիտարկել տարբեր տեսանկյուններից, ուսումնասիրել դրա լուծման հնարավոր եղանակները և

գտնել լուծումներ,

զ. երևույթների նկատմամբ դրսևորել առողջ հետաքրքրություն և քննադատական մոտեցում,

է. վերլուծել իրավիճակը և կատարել եզրակացություններ,

ը. ինքնուրույն որոշումներ ընդունել և հիմնավորել,

թ. նպատակներ դնել, մշակել դրանց հասնելու ուղիներ և ծրագրել սեփական գործը.

2) հաղորդակցական կարողություններ և հմտություններ ենթաբաղադրիչի նպատակն է, որ ուսումնառության արդյունքում յուրաքանչյուր սովորող կարողանա՝

ա. լսել, ընկալել և համարժեք վերաբերմունք դրսևորել,

բ. բանավիճել, բանավոր և գրավոր տրամաբանված խոսք կառուցել,

գ. ըստ նշանակության և տեղին օգտագործել սովորած տերմինները (եզրերը), հասկացությունները և արտահայտությունները,

դ. հասկանալ և ճիշտ օգտագործել հաղորդակցման ոչ խոսքային միջոցները,

ե. օգտվել ժամանակակից հաղորդակցման տեխնիկական միջոցներից և այլն.

3) համագործակցային կարողություններ և հմտություններ ենթաբաղադրիչի նպատակն է, որ ուսումնառության արդյունքում յուրաքանչյուր սովորող կարողանա՝

ա. աշխատել խմբում, միասնական որոշումներ ընդունել և դրանց համար պատասխանատվություն կրել,

բ. սովորել և սովորեցնել,

գ. դրական հարաբերություններ ստեղծել, դրսևորել առողջ մրցակցություն,

դ. սեփական շահը գիտակցելով՝ ճանաչել և ընդունել ուրիշների շահերը,

ե. բախումային իրավիճակներում հավասարակշռված պահվածք դրսևորել,

զ. ուսման ընթացքում և աշխատանքային հարաբերություններում լինել բարեկիրթ, հարգել գործընկերոջ իրավունքները,

է. զերծ մնալ բարոյական չափանիշներին հակասող նախապաշարումներից, կանխակալ մոտեցումներից,

ը. իրավիճակները դիտարկել և մեկնաբանել այլոց տեսանկյունից և այլն.

4) ստեղծագործական կարողություններ ենթաբաղադրիչը նպատակ ունի զարգացնելու սովորողի ստեղծագործական ընդունակություններն ու երևակայությունը, որպեսզի յուրաքանչյուր սովորող կարողանա՝

ա. ստեղծագործաբար կիրառել ձեռք բերած գիտելիքները,

բ. դրսևորել ստեղծագործական երևակայություն,

գ. երևակայել, խորհել և ենթադրություններ անել ապագայի մասին,

դ. ընկալել և ընդունել նյութական և հոգևոր նոր արժեքները.

5) Ինքնուրույն գործունեության կարողություններ և հմտություններ ենթաբաղադրիչի նպատակն է, որ ուսումնառության արդյունքում յուրաքանչյուր սովորող կարողանա՝

ա. անաչառ գնահատել սեփական ուժերն ու կարողությունները և ըստ այդմ ծավալել ուսումնական, աշխատանքային գործունեություն,

բ. գիտակցել սեփական գործի կարևորությունը, դրա նկատմամբ պատասխանատվություն և պարտաճանաչություն դրսևորել,

գ. ճիշտ տնօրինել ժամանակը, մշակել և պահպանել աշխատանքի և հանգստի ժամակարգ (ռեժիմ), վերահսկել սեփական վարքը,

դ. խնամել սեփական մարմինը, դրսևորել այն մարզելու կամք,

ե. զբաղվել ինքնադաստիարակությամբ և ինքնակրթությամբ,

զ. կողմնորոշվել տարբեր իրավիճակներում, գնահատել սեփական քայլերը և դրանց հետևանքները:

3. Արժեքային համակարգ

Սույն բաղադրիչով նախատեսված համակարգն արտահայտվում է սովորողի համապատասխան գործողությունների, վերաբերմունքի և վարքի միջոցով:

1) Այս բաղադրիչի նպատակն է ձևավորել անձ և քաղաքացի, որը պետք է՝

ա. գիտակցի սեփական մշակույթի՝ լեզվի, պատմության, արվեստի, ավանդույթների, ազգային այլ արժեքների կարևորությունն ու նշանակությունը և լինի դրանց կրողը,

բ. հարգի Հայաստանի պետական խորհրդանիշները, լինի հայրենասեր, կարևորի ազգային հիմնախնդիրների լուծման գործում իր մասնակցության անհրաժեշտությունը,

գ. գիտակցի, որ գիտությունը, արդիական տեխնոլոգիաները, կրթությունը մեծագույն արժեքներ են ժամանակակից աշխարհում,

դ. գիտակցի, որ իր համար կարևորագույն արժեքներ են գիտելիքները, աշխատանքային հմտությունները, մասնագիտական վարպետությունը,

ե. կարևորի բարոյական չափանիշները և քրիստոնեական ու համամարդկային արժեքները, լինի ազնիվ, գթասիրտ, արդարամիտ, օրինապահ, բարեկիրթ,

զ. կարևորի գեղագիտական արժեքները, գնահատի գեղեցիկը, բարին և ճշմարիտը,

է. գիտակցի իր տեղն ու դերն ընտանիքում և հասարակության մեջ. լինի նախաձեռնող, դրսևորի արժանավայել պահվածք,

ը. գիտակցի ծնողների, տարիքով մեծերի և փոքրերի, ընկերների և համայնքի նկատմամբ հարգանքի դրսևորման կարևորությունը,

թ. հարգի մարդու իրավունքներն ու հիմնարար ազատությունները, լինի մարդասեր, հանդուրժող, քաղաքակիրթ վերաբերմունք դրսևորի ուրիշ ժողովուրդների ներկայացուցիչների և նրանց մշակույթների հանդեպ,

ժ. անաչառորեն գնահատի իր ուժերն ու կարողությունները՝ բացառելով սեփական անձի թերագնահատումը կամ գերագնահատումը,

ժա. դրսևորի աշխատասիրություն, հնարամտություն, նպատակադրվածություն, արժևորի ու գնահատի սեփական և այլոց աշխատանքը,

ժբ. մշտապես հոգ տանի իր առողջության մասին, կարևորի մարմնակրթության դերը, հետևողական լինի առողջ ապրելակերպի և անվտանգ կենսագործունեության կանոնների կիրառման գործում:

ՕՐԻՆԱԿԵԼԻ ԿԱՆՈՆԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

<<Հայաստանի Հանրապետության պետական

հանրակրթական ուսումնական հաստատություն>>,

պետական ոչ առևտրային կազմակերպության

(կրճատումով)

42. Դասարանի ղեկավարը (դասղեկը)

- ա) դաստիարակչական աշխատանք է կատարում՝ իր դասարանի սովորողների շրջանում՝ սերտորեն համագործակցելով մյուս ուսուցիչների հետ,
 - բ) ապահովում է սովորողների նկատմամբ հաստատության և ընտանիքի մանկավարժական պահանջների միասնականությունը,
 - գ) անհրաժեշտության դեպքում սովորողների համար կազմակերպում է ուսումնական օգնություն,
 - դ) իրականացնում է դասարանի համար սահմանված գործավարությունը, հաստատության տնօրինությանը ներկայացնում սովորողների առաջադիմության, հաճախումների և վարքի մասին
 - ե) կազմակերպում է սովորողների առողջության ամրապնդմանն ու ֆիզիկական զարգացմանը նպաստող միջոցառումներ, մրցույթներ, նպատակային էքսկուրսիաներ, շրջագայություններ, հետևում տնային հանձնարարությունների կատարմանը, ուսման և հանգստի կազմակերպմանը,
 - զ) հաստատության մանկավարժական խորհրդի քննարկմանն է ներկայացնում վարքի կանոնները կոպտորեն խախտած սովորողի հարցը,
 - է) արգելվում է սովորողների, ուսուցիչների և ծնողների այն նախաձեռնությունները, որոնք կարող են սովորողի առողջության, կյանքի համար վտանգ պարունակել կամ խաթարել ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների իրականացումը:
71. Հաստատության մանկավարժական աշխատողները պարտավոր են ապահովել կրթական ծրագրերի կատարումը, հանրակրթական պետական չափորոշիչներով որոշվող ծրագրերի բովանդակության պարտադիր նվազագույնի յուրացումը սովորողների կողմից:

73. Սովորողն իրավունք ունի՝

- ա) անվճար ստանալու տարրական ընդհանուր, հիմնական ընդհանուր և միջնակարգ (լրիվ) ընդհանուր կրթություն,
 - բ) անկախ բնակության վայրից սահմանված կարգով ընտրելու հաստատությունը և ուսուցման
 - գ) անվճար օգտվելու հաստատության առանձին ծառայություններից.
 - դ) հաստատությունում յուրացնելու լրացուցիչ վճարովի կրթական ծրագրեր.
 - ե) ազատ արտահայտելու սեփական հայացքներն ու համոզմունքները
 - զ) առանց հիմնական կրթություն ստանալու՝ 16 տարին լրանալուց հետո, ծնողների (որդեգորդների կամ հոգաբարձուի) համաձայնությամբ, թողնելու ուսումը:
74. Հաստատությանն արգելվում է, առանց ծնողների և սովորողների համաձայնության, սովորողներին ընդգրկել այնպիսի աշխատանքներում, որոնք նախատեսված չեն հանրակրթական ծրագրերով և սույն կանոնադրությամբ:
75. Արգելվում է սովորողների նկատմամբ հոգեկան և ֆիզիկական բռնության գործադրումը:
76. Սովորողը պարտավոր է բարեխղճորեն սովորել, խնամքով վերաբերվել հաստատության գույքին, հարգել հաստատության սովորողների և աշխատողների իրավունքներն ու արժանապատվությունը, պահպանել հաստատության ներքին կարգապահական կանոնները:
77. Հաստատության ներքին կարգապահական կանոնները կոպտորեն խախտելու համար սովորողը նախարարության սահմանած կարգով կարող է հեռացվել հաստատությունից:
78. Ծնողն իրավունք ունի պաշտպանելու երեխայի օրինական շահերն ու իրավունքները, մասնակցելու հաստատության կառավարմանը:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ԿՐԹԱԴԱՍՏԻԱՐԱԿՉԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՈՒՂՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ _____	4-9
ԴԱՍԱԳՐՔԵՐԻ ԲԱՇԽՈՒՄԸ _____	10-11
ԴԱՍԱՐԱՆԻ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆԸ ՀԱՄԱԴՊՐՈՑԱԿԱՆ, ՏԱՐԱԾՔԱՅԻՆ ԵՎ ՄԱՐԶԱՅԻՆ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԻ Ն _____	12
ԱՇԱԿԵՐՏՆԵՐԻ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆԸ ՆԱԽԱՍԻՐԱԿԱՆ ԳԵՂԱՐՎԵՍՏԱԿԱՆ, ԵՐԱԺՇՏԱԿԱՆ և ԱՅԼ ԽՄԲԱԿՆԵՐԻՆ _____	13
ԴԱՍՂԵԿԻ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՉԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ԹԵՄԱ ՏԻԿԱ _____	14
ԴԱՍՂԵԿԻ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԸ ԴԺՎԱՐ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՎՈՂ, ՍՈՑԻԱԼԱՊԵՍ ԱՆԲԱՐԵՆՊԱՍՏ ՎԻՃԱԿՈՒՄ ԳՏՆՎՈՂ, ԾՆՈՂԱԶՈՒՐԿ ԱՇԱԿԵՐՏՆԵՐԻ ՀԵՏ _____	15
ԴԱՍՂԵԿԻ ԴԱՍԱԼՍՈՒՄՆԵՐ _____	16
ԾՆՈՂԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎՆԵՐ, ԱՇԽԱՏԱՆՔ ԾՆՈՂՆԵՐԻ ՀԵՏ _____	17
ԱՇԽԱՏԱՆՔ ԾՆՈՂԿՈՄԻՏԵԻ ՀԵՏ _____	18
ԴԱՍԱՐԱՆԻ ԲՆՈՒԹԱԳԻՐԸ ՈՒՍՏԱՐՎԱ ԱՎԱՐՏԻՆ _____	19
ՆՇՈՒՄՆԵՐԻ ԵՎ ԴԻՏՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ _____	20

համար	Աշակերտի Ազգանուն, անուն, հայրանուն	դպրոց ընդունման տարեթիվը, հրաման թիվ	աշակեր- տական շարժի համարը	ծննդյան թիվ	ամիսը	օրը	սեռը	հասակը	քաշը
1	Ավդալյան Դավիթ Արտակի	31.01.2013	հր. 28	2007թ.	01	26	ար	168սմ	68կգ
2	Բավոյան Անուշ Պողոսի	31.01.2013	հր. 28	2007թ.	06	04	իգ	170սմ	61կգ
3	Բաղդասարյան Ժորա Կարապետի	31.01.2013	հր. 28	2007թ.	12	16	ար	166սմ	54կգ
4	Գրիգորյան Լենա Կարապետր	31.01.2013	հր. 28	2007թ.	10	18	իգ	166սմ	64կգ
5	Դարբինյան Լարիսա Իսահակի	31.01.2013	հր. 28	2007թ.	02	10	իգ	159սմ	51կգ
6	Մարտիրոսյան Արմեն Էդգարի	31.01.2013	հր. 28	2007թ.	08	30	ար	166սմ	52կգ
7	Մանուկյան Թամարա Արամի	31.01.2013	հր. 28	2007թ.	03	19	իգ	168սմ	56կգ
8	Սահակյան Սյուզաննա Արթուրի	31.01.2013	հր. 28	2006թ.	07	10	իգ	161սմ	56կգ
9	Ուսոյան Գոհար Էդգարի	31.01.2013	հր. 28	2006թ.	07	14	իգ	163սմ	54կգ

ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԱՇԱԿԵՐՏՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

համար	հասցեն	Հեռախոսի համարը	Ծնողի (խնամակալի) աշխատանքի վայրը կամ զբաղմունքը	Ընտանիքի սոցիալական վիճակը	ծանոթություն
1	գ. Աղձք	(094) 633895	մենատնտես	բավարար	
2	գ. Աղձք	(099) 711740	ատամնատեխնիկ	բավարար	
3	գ. Աղձք	(055) 728358	մենատնտես	բավարար	
4	գ. Աղձք	(099) 105585	մենատնտես	բավարար	
5	գ. Աղձք	(077) 848509	ուստիկան	բավարար	
6	գ. Աղձք	(094) 349780	մենատնտես	բավարար	
7	գ. Աղձք	(093) 345003	մենատնտես	բավարար	
8	գ. Աղձք	(093) 936009	ուստիկան	բավարար	
9	գ. Աղձք	(093) 815612	մենատնտես	բավարար	

ԿՐԹԱԴԱՍՏԻԱՐԱԿՉԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՈՒՂՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

• ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ (դասարանի ընդհանուր բնութագիրը) XI դասարանը բաղկացած է ինը հոգուց: 2022-2023 ուսումնական տարվա տվյալներով դասարանում կա երկու գերազանցիկ, հինգ հարվածային: Ինը աշակերտներից երեքը տղաներ են, վեցը՝ աղջիկներ: Դասարանում բոլոր աշակերտները համախմբված են: Չկան <<դժվար>> դաստիարակվող երեխաներ: Չկան նաև երկտարեցիներ: Գրեթե բոլորն էլ սոցիալապես ապահովված վիճակում են:

- Ուսումնադաստիարակչական նախատեսվող աշխատանքները ուստարվա ընթացքում
- Կահավորել դասասենյակը
- Պահպանել հիգիենայի կանոնները համավարակի պայմաններում
- Անցկացնել ծնողական ժողովներ և ապահովել մշտական կապ ծնողների հետ
- Հետևել դասարանի բոլոր աշակերտներին դասագրքերով ապահովելուն
- Սահմանել դասարանի հերթապահություն, ընտրել դասարանի ակտիվ՝ ավագ և օգնականներ
- Հետևել աշակերտների վարքին, արտաքին տեսքին և հիգիենային
- Կանխել անհարկի բացակայությունները
- Կազմակերպել ու անցկացնել էքսկուրսիաներ և միջոցառումներ
- Բոլոր դաստիարակչական միջոցառումները ուղղել մարդասիրական միջավայրի ստեղծմանը

3. Հայեցի դաստիարակություն

3.1 Հոգևոր դաստիարակություն Այս նպատակով կազմակերպել էքսկուրսիա դեպի մոտակա հոգևոր մշակութային կենտրոններ: Աշակերտների մոտ սերմանել սեր և հարգանք քրիստոնեության նկատմամբ: Ուսուցանել ազգային մշակույթը և նպաստել համամարդկային արժեքների ձևավորմանը ու զարգացմանը:

3.2 Գեղագիտական դաստիարակություն Գեղագիտագիտական դաստիարակությունը նպատակ ունի աշակերտների գեղագիտական կուլտուրայի ձևավորմանը: Արվեստում, կյանքում, բնության մեջ, աշխատանքում և այլուր գեղեցիկի, վեհի, հերոսականի ձևավորմանը: Գործնական մասնակցությունը կյանքի գեղեցիկի ստեղծմանը:

3.3 Ռազմահայրենասիրական դաստիարակություն Առանձնահատուկ վերաբերմունք ձևավորել աշակերտների ռազմահայրենասիրական դաստիարակության նկատմամբ: Այդ նպատակով պետք է կազմակերպել և անցկացնել արտադասարանական միջոցառումներ, որոնք տոգորված կլինեն ռազմահայրենասիրական շնչով ու ոգով:

3.4 Ֆիզիկական դաստիարակություն Այս ուղղությամբ աշխատելիս անհրաժեշտ է ուսումնասիրել աշակերտների ֆիզիկական և առողջական վիճակը: Կազմակերպել ֆիզիկական զարգացման և առողջության պահպանման ակտիվ միջոցառումներ: Հետևել առողջ ապրելակերպի ուսուցման կանոններին:

3.5 Աշխատանքային դաստիարակություն Աշակերտների մոտ ճիշտ վերաբերմունք ձևավորել աշխատանքի նկատմամբ: Հարկավոր է աշակերտների մեջ ձևավորել ընդհանուրի օգտին աշխատանքի անհրաժեշտության պահանջմունքը: Դասարանի աշակերտներին ներգրավել բոլոր տեսակի դասարանական և արտադասարանական աշխատանքների մեջ:

3.6 Բնապահպանական դաստիարակություն Բնապահպանական դաստիարակության նպատակն է աշակերտներին ծանոթացնել հայրենի ֆլորայի և ֆաունայի հետ: Մշակել պատասխանատու և հոգատար վերաբերմունք բնության և միջավայրի նկատմամբ: Թվարկել բնապահպանական խնդիրներ, որոնք առկա են իրենց շրջապատում: Կազմակերպել էքսկուրսիա բնության գրկում:

3.7 Դպրոց ընտանիք կապը Երեխայի դաստիարակության գործընթացը ճիշտ կազմակերպելու նպատակով անհրաժեշտ է ապահովել

դպրոց-ընտանիք համագործակցությունը: Ծանոթանալ աշակերտների ընտանիքների հետ, ուսումնասիրել երեխաների դրությունը ընտանիքում, ըստ անհրաժեշտության՝ ծնողների համար անցկացնել անհատական կամ խմբային խորհրդատվություններ:

ՈՒՍՈՒՄՆԱԴԱՍՏԻԱՐԱԿՉԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆԸ

Ուսումնական շաբաթներ	Ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների բովանդակությունը	Կատարման ժամկետը	կատարողներ
I	. Կահավորել դասասենյակը: . Ապահովել դասագրքերով:	01 սեպտեմբեր	դասղեկ գրադարանավար
II	. Ընտրել դասարանի ակտիվ՝ ավագ և օգնականներ: . Սահմանել հերթապահություն:	04 սեպտեմբեր 08	դասղեկ բուժքույր
III	. Կազմակերպել և անցկացնել ծնողական ժողով: . Կատարել դասալսումներ տարբեր առարկաներից	11 սեպտեմբեր 15	դասղեկ զինղեկ
IV	. ՀՀ անկախությանը նվիրված միջոցառում:	18 սեպտեմբեր 22	դասղեկ կազմակերպիչ
V	. <i>Դասարանական ժողովի անցկացում.</i> . Կատարել դասալսումներ տարբեր առարկաներից:	25 սեպտեմբեր 29	դասղեկ

VI	. Միջոցառում՝ «Տոնդ շնորհավոր, սիրելի՛ ուսուցիչ...» :	02 հոկտեմբեր 06	դասղեկ կազմակերպիչ
VII	. Հաստատել և ամրապնդել կապը աշակերտ և գրադարանի միջև: . «Հետաքրքիր է իմանալ >> պատի թերթի լույս ընծայում:	9 հոկտեմբեր 13	դասղեկ
VIII	. Աշնանային էքսկուրսիայի կազմակերպում և անցկացում:	16 հոկտեմբեր 20	դասղեկ
IX	Աշակերտների հաճախումների, կեցվածքի, դասասենյակի սանիտարահիգենիկ ստուգում:	30 նոյեմբեր 03	դասղեկ
X	. Անցկացնել դասարանական ժողով: Քննարկել աշակերտների վարքը և առաջադիմությունը: . Դպրոցական օլիմպիադաներին նախապատրաստում:	06 նոյեմբեր 10	Դասղեկ ուսուցիչներ
XI	. Արտադասարանական աշխատանքների պլանավորում	13 նոյեմբեր 17	դասղեկ
XII	. Անցկացնել դասարանական ժողով: . Սովորողների ուս. առարկաների նկատմամբ վերաբերմունքի ուսումնասիրություն	20 նոյեմբեր 24	դասղեկ

XIII	. Ծնողների մասնակցությունը դասարանական կյանքին	27 դեկտեմբեր 01	դասղեկ
XIV	. Ջրույց և քննարկում՝ երկրաշարժի և այլ բնական աղետների մասին:	04 Դեկտեմբեր . 08	դասղեկ զինղեկ
XV	. Բնապահպանական դաստիարակության ապահովում	11 դեկտեմբեր . 15	դասղեկ
XVI	. Կազմակերպել ցերեկույթ: Ամանորյա ջերմ մաղթանքներ և բացիկներ:	18 դեկտեմբեր 22	դասղեկ կազմակերպիչ
XVII	. Առաջին կիսամյակի արդյունքների վերանայում և քննարկում:	08 հունվար 12	դասղեկ
XVIII	. Ծնողական ժողովի անցկացում Երկրորդ կիսամյակի անելիքների քննարկում	15 հունվար 19	դասղեկ
XIX	. Ուսումնասիրել և կարգավորել սովորողների ուսումնական ծանրաբեռնվածությունը: .Վերահսկողություն իրականացնել դասարանի առաջադիմության ուղղությամբ: .Հայտնի մարդկանց կյանքի պատմությունը>>: . <<Տոնդ շնորհավոր, Հայոց բանակ>> միջոցառման	22 հունվար 26	դասղեկ ուսուցիչներ զինղեկ

	կազմակերպում և անցկացում:		
XX	. Աշակերտների ինտելեկտուալ և ճանաչողական հետաքրքրությունների զարգացման համար՝ կազմակերպել և անցկացնել մրցույթ-վիկտորինա :	29 փետրվար 02	դասղեկ
XXI	. Ուսումնասիրել սովորողների ֆիզիկական և հոգեկան առողջությունը	05 փետրվար 09	Դասղեկ բուժքույր
XXII	. Զրույց՝ «Սերն իմ տանը»: . Ուսումնասիրել ընտանիքում ծնողների և երեխանների փոխհարաբերությունները:	12 փետրվար 16	դասղեկ
XXIII	. Հետևել երեխաների առողջության պահպանման համար անվտանգության կանոններին: . Համագործակցել բուժքրոջ հետ՝ դասարանի աշակերտների առողջական և ֆիզիկական վիճակը ուսումնասիրելու նպատակով:	19 փետրվար 23	դասղեկ բուժքույր

XXIV	. Սովորողների ինտելեկտուալ հմտությունների զարգացման նպատակով ստեղծել «Դասարանի ինտելեկտուալ անձնագիր»:	26 մարտ 01	դասղեկ
XXV	. Մարտի 8-ին նվիրված միջոցառման կազմակերպում և անցկացում . Հետևել աշակերտների վարքին, արտաքին տեսքին,	04 մարտ 08	դասղեկ

	հիգիենային՝ համավարակի պայմաններում:		
XXVI	. Ընտանիք-դպրոց համագործակցության կազմակերպում	11 մարտ 15	դասղեկ ճնողկոմիտե
XXVII	. Գարնանային էքսկուրսիա: Դիտել ներկայացում կամ այց համերգասրահ:	18 մարտ 22	դասղեկ
XXVIII	. <<Մերժել պոլիէթիլենային իրերի տարածումը>>: Միջոցառում -ակցիա:	01 ապրիլ 05	դասղեկ
XXIX	. Դասալսումներ: . Ստուգել աշակերտների առաջադիմությունը: . Ջատիկի տոնի նշում;	08 ապրիլ 12	դասղեկ ուսուցիչներ
XXX	. Ցեղասպանություն: Հույս և հավատ սեփական ուժերի հանդեպ: .Ցերեկույթի կազմակերպում և անցկացում	15 ապրիլ 19	դասղեկ կազմակերպիչ
XXXI	.Սովորողների ինքնակառավարման հմտությունների զարգացման աստիճանական բացահայտում: . Քննարկել աշակերտների վարքը և առաջադիմությունը:	22 ապրիլ 26	դասղեկ
XXXII	.Այցելություն Ծիծեռնակաբերդի հուշահամալիր:	29 մայիս 03	դասղեկ կազմակերպիչ
XXXIII	. Վերջին զանգ: Ի՞նչ խորհուրդ ունի այն: Գեղարվեստական ցերեկույթի	06 մայիս	դասղեկ կազմակերպիչ

	կազմակերպում:	10	
XXXIV	.Հանրապետությանօր . 2-րդ կիսամյակի և տարեկան աշխատանքների ամփոփում: . Ամփոփիչ դաս: . Ամառային էքսկուրսիայի կազմակերպում:	13 մայիս 24	դասղեկ ծնողկոմիտե

ԱՇԱԿԵՐՏՆԵՐԻ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆԸ ՆԱԽԱՍԻՐԱԿԱՆ, ԳԵՂԱՐՎԵՍՏԱԿԱՆ,
ԵՐԱԺՇՏԱԿԱՆ ԵՎ ԱՅԼ ԽՄԲԱԿՆԵՐԻՆ

համար	Նախասիրական-առարկայական խմբակ	Գեղարվեստական Երաժշտական խմբակներ	Մարզական խմբակներ	Այլ խմբակներ
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				
11				
12				
13				
14				
15				
16				
17				
18				
19				
20				
21				
22				
23				
24				
25				
26				
27				
28				

ԴԱՍՂԵԿԻ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՉԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ԹԵՄԱՏԻԿԱՆ

Անցկացման օրը	Դասղեկի անցկացման միջոցառման (դասախոսություն, գրույցներ, դիտողական արշավներ, էքսկուրսիաներ և այլն) բովանդակությանը	Ցանկություն
1.09.2023թ.	Գիտելիքի օր	
8.09.2023թ.	Դպրոցական տաս տարիներ: Ի՞նչ տվեց այն մեզ:	
15.09.2023թ.	Ո՞վ է իսկական քաղաքացին:	
22.09.2023թ.	ՀՀ անկախությանը նվիրված միջոցառում:	
29.09.2023թ.	Իմ երազանքներն ու նպատակները:	
06.10.2023թ.	Տոնդ շնորհավոր, սիրելի ուսուցիչ...	
13.10.2023թ.	Ինչպե՞ս ապրել կյանքը:	
20.10.2023թ.	Դժվարություններ, որոնց բախվում եմ:	
03.11.2023թ.	Իմ երազանքներն ու նպատակները:	
10.11.2023թ.	Երբ քեզ շրջապատում են սիրելի մարդիկ:	
17.11.2023թ.	Ինչպե՞ս զգուշանալ խաբեությունից:	
24.11.2023թ.	Ուժի, փառքի և անմահության մասին:	
01.11.2023թ.	Ի՞նչ լինել, ինչպե՞ս լինել:	
08.12.2023թ.	Զրույց և քննարկում երկրաշարժի և այլ բնական աղետների մասին:	
15.12.2023թ.	Իմ կարողություններն ու ձեռքբերումները:	
22.12.2023թ.	Ցերեկույթի կազմակերպում: Ամանորյա ջերմ մաղթանքներ և բացիկներ: Դասասենյակի ձևավորում:	
12.01.2024թ.	Դասարանի տոնակատարությունների <<պահոցը>>:	
19.01.2024թ.	Զրույց՝ <<Կյանքի աստիճաններով դեպի վեր >>:	
26.01.2024թ.	Հայոց բանակին նվիրված միջոցառում:	
02.02.2024թ.	Իմ երկիրը երեկ, այսօր ու վաղը:	
09.02.2024թ.	Լրագրային բառարան...	
16.02.2024թ.	Տյարնընդառաջին նվիրված միջոցառում:	
23.02.2024թ.	Կարողանալ համապատասխանել Մարդ վեհ կոչմանը:	
01.03.2024թ.	Իմ կատարած լավ գործերը:	
07.03.2024թ.	Մայրություն և գեղեցկություն:	
15.03.2024թ.	Ինչպե՞ս պայքարել անտարբերության դեմ:	
22.03.2024թ.	Դառն է ճշմարտությունը: Ինչպե՞ս և նայել ճշմարտության աչքերին:	
05.04.2024թ.	Ժպիտը մարդու կյանքում:	
12.04.2024թ.	Մարդկության պատմության ամենագեղեցիկ սիրո պատմությունները:	
19.04.2024թ.	Ցեցասպանություն: Հույս և հավատ սեփական ուժերի հանդեպ:	

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔԸ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ (կրճատումով)

Հոդված 11. Կրթության բովանդակությանը ներկայացվող ընդհանուր պահանջները

1. Կրթության բովանդակությունը հասարակության հոգևոր, տնտեսական և սոցիալական առաջընթացի հիմնական գործոններից մեկն է և նպատակաուղղված է երիտասարդ սերնդի դաստիարակմանը, պատշաճ վարքի և վարվելակերպի ձևավորմանը, անձի համակողմանի և ներդաշնակ զարգացման, նրանց ինքնորոշման և ինքնադրսևորման համար անհրաժեշտ պայմանների ստեղծմանը, քաղաքացիական հասարակության կայացմանը և զարգացմանը, իրավական պետության ստեղծմանն ու կատարելագործմանը:

Կրթության բովանդակությունն ապահովում է՝

- 1) սովորողների աշխարհաճանաչման ձևավորումը գիտելիքների և կրթական ծրագրերի ժամանակակից մակարդակին (աստիճանին) համապատասխան.
- 2) սովորողների կողմից ազգային և համամարդկային մշակութային արժեքների յուրացումը.
- 3) հասարակության կատարելագործումը և ազգի զարգացման նոր մակարդակ ապահովող ժամանակակից անհատի ու քաղաքացու ձևավորումը.
- 4) հասարակության մտավոր ներուժի և աշխատուժի վերարտադրությունն ու զարգացումը:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔԸ ՀԱՍԱՐԱԿՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ (կրճատումով)

ՀՈՂՎԱԾ 4. ՀԱՆՐԱԿՐԹԱԿԱՆ ԲՆԱԳԱՎԱՌՈՒՄ ՊԵՏԱԿԱՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ

2. Հանրակրթության բնագավառում պետական քաղաքականության հենքն ազգային դպրոցն է, որի գլխավոր նպատակը համակողմանիորեն զարգացած, հայրենասիրության, պետականության և մարդասիրության ոգով դաստիարակված և մասնագիտական կողմնորոշում ունեցող անձի ձևավորումն է:

4. Հիմնական ընդհանուր կրթությունը պարտադիր է, բացառությամբ օրենքով նախատեսված դեպքերի:

5. Միջնակարգ կրթությունն պետական ուսումնական հաստատություններում անվճար է:

6. Հայաստանի Հանրապետությունում իրականացվում է 12-ամյա միջնակարգ կրթություն:

ՀՈՂՎԱԾ 5. ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՆՊԱՏԱԿՆԵՐԸ ԵՎ ՊԵՏԱԿԱՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՍԿՋԲՈՒՆՔՆԵՐԸ

1. Հանրակրթությունը ննպատակաուղղված է սովորողի մտավոր, հոգևոր, ֆիզիկական ու սոցիալական զարգացմանը, նրա անձի որպես ապագա քաղաքացու ձևավորմանը, ինքնուրույն կյանքի, մասնագիտական կողմնորոշման և մասնագիտական կրթության նախապատրաստմանը:

2. Հանրակրթության բնագավառում պետությունը երաշխավորում է հետևյալ սկզբունքների ապահովումը.

1) հանրակրթական մարդասիրական բնույթը, ազգային և համամարդկային արժեքների, մարդու կյանքի ու առողջության, անհատի ազատ և համակողմանի զարգացման առաջնայնությունը, քաղաքացիական գիտակցության կարևորումը անհատի և նրա իրավունքների ու ազատությունների նկատմամբ հարգանքը, արժանապատվությունը, հայրենասիրությունը, աշխատասիրությունը, պատասխանատվությունը, հանդուրժողականությունը, բնապահպանական աշխարհայացքի ձևավորումը.

3) հանրակրթության բնագավառում ժողովրդավարական կառավարման սկզբունքների ապահովումը.

4) ուսումնական հաստատություններում ստեղծագործական աշխատանքի խթանումը, սովորողների վերլուծական, քննադատական մտածողության, գիտելիքների ինքնուրույն ձեռքբերման և կիրառման, տեղեկատվական տեխնոլոգիաների, օգտագործման ունակությունների զարգացման առաջնայնությունը:

ՀՈՂՎԱԾ 20. ՍՈՎՈՐՈՂԻ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԸ ՈՒ ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

1. Ուսումնական հաստատություններում սովորողներն ունեն հավասար իրավունքներ և պարտականություններ: Դրանք սահմանվում են օրենքով և ուսումնական հաստատության կանոնադրությամբ:

2. Սովորողն իրավունք ունի՝

1) ստանալու հանրակրթության պետական կրթական չափորոշչին համապատասխան կրթություն.

2) ծնողի համաձայնությամբ ընտրելու ուսումնական հաստատությունը և ուսուցման ձևը, ինչպես նաև տվյալ ուսումնական հաստատությունում առկա հոսքը, ստանալու կրթական վճարովի ծառայություններ.

3) անվճար օգտվելու ուսումնական հաստատության ուսումնականության կազմակերպչի.

4) մասնակցելու ներդրողական և արտադրողական միջոցառումների.

- 5) պաշտպանված լինելու ցանկացած ֆիզիկական և հոգեբանական ճնշումներից, շահագործումից, մանկավարժական և այլ աշխատողների ու սովորողների այնպիսի գործողություններից կամ անգործությունից, որով խախտվում են սովորողի իրավունքները, կամ ոտնձգություն է արվում նրա պատվին ու արժանապատվությանը.
- 6) ուսումնական հաստատության կանոնադրությամբ սահմանված կարգով մասնակցելու ուսումնական հաստատության կառավարմանը.
- 7) ազատորեն փնտրելու և մատչելիորեն ստանալու ցանկացած տեղեկատվություն, բացառությամբ օրենքով սահմանված դեպքերի.
- 8) ազատ արտահայտելու սեփական կարծիքն ու համոզմունքները.

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔԸ ԵՐԵՒԱՅՅԻ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ (կրճատումով)

ՀՈԴՎԱԾ 10. Երեխայի մտքի, խղճի և դավանանքի ազատության իրավունքը

Յուրաքանչյուր երեխա ունի մտքի, խղճի և դավանանքի ազատության իրավունք:

Երեխայի հայացքները, համոզմունքները և կարծիքը ենթակա են նրա տարիքին և հասունությանը համապատասխան պատշաճ ուշադրության:

Յուրաքանչյուր երեխա իրավունք ունի ազատորեն արտահայտելու իր կարծիքը, որոնելու, ստանալու և հաղորդելու գաղափարներ ու տեղեկատվություն հաղորդակցության ցանկացած միջոցով:

Երեխայի տեղեկատվություն ստանալու իրավունքը կարող է սահմանափակվել օրենքով:

Դավանանքի ազատության և համոզմունքների արտահայտման իրավունքը կարող է սահմանափակվել միայն օրենքով, եթե դա անհրաժեշտ է պետական կամ հասարակական անվտանգության, հասարակական կարգի, երեխայի առողջության, բարոյական նկարագրի կամ այլ անձանց հիմնական իրավունքների և ազատությունների պաշտպանության համար:

Արգելվում է առանց ծնողի կամ այլ օրինական ներկայացուցչի համաձայնության մինչև 16 տարեկան երեխայի մասնակցությունը կրոնական կազմակերպություններին:

ՀՈԴՎԱԾ 11. Երեխայի կրթության իրավունքը

Յուրաքանչյուր երեխա ունի կրթություն ստանալու և ուսումնական հաստատություն ընտրելու իրավունք:

Պետական համապատասխան մարմինները ստեղծում են անհրաժեշտ պայմաններ երեխայի անհատականության դրսևորման, տաղանդի, մտավոր և ֆիզիկական ունակությունների զարգացման համար՝ հիմնելով հանրակրթական, մասնագիտական դպրոցներ, մարզական, տեխնիկական և մշակութային ստեղծագործական մանկական կենտրոններ և այլն: Պետական համապատասխան մարմինները մշակում և իրականացնում են տաղանդավոր երեխաների հայտնաբերման, նրանց դաստիարակության և կրթության կազմակերպման համապատասխան ծրագրեր:

Միջնակարգ կրթությունը պետական ուսումնական հաստատություններում անվճար է:

ՀՈԴՎԱԾ 20. (կրճատումով) Երեխայի հանգստի իրավունքը

Յուրաքանչյուր երեխա ունի հանգստի և ժամանցի, իր տարիքին համապատասխան խաղերին և միջոցառումներին ազատորեն մասնակցելու իրավունք:

ՀՈԴՎԱԾ 22. Երեխայի պատվի և արժանապատվության պաշտպանության իրավունքը

Յուրաքանչյուր երեխա ունի պատվի և արժանապատվության իրավունք:

Ոչ մի երեխա անձնական, ընտանեկան կյանքի, գրագրության և հեռախոսային խոսակցության գաղտնիության կամ բնակարանի անձեռնմխելիության իր իրավունքներն իրականացնելիս չի կարող ենթարկվել կամայական, ապօրինի միջամտության կամ իր պատվի և արժանապատվության նկատմամբ ոտնձգությունների:

Ուսումնադաստիարակչական հաստատություններում երեխայի ուսուցումն ու դաստիարակությունն իրականացնող անձանց ու երեխայի փոխհարաբերություններն իրականացվում են փոխադարձ հարգանքի հիման վրա:

Երեխայի պատվի և արժանապատվության դեմ ոտնձգություն կատարած յուրաքանչյուր անձ, ներառյալ ծնողները կամ այլ օրինական ներկայացուցիչները, երեխայի դաստիարակությունը և ուսուցումն իրականացնող այլ անձինք պատասխանատվություն են կրում Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով:

ԳՈՐԾԱԾՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՊԱՀՊԱՆՄԱՆ ԿԱՐԳԸ

1. <<Ուսումնական հաստատության դաստեղծի աշխատանքային տարեկան ծրագիր>> մատյանը նախատեսված է դաստեղծի կողմից դասարանի հետ բազմակողմանի դաստիարակչական աշխատանքների նպատակամղված գործունեությունն, աշակերտների ուսումնառության զարգացման հիմնական ուղենիշները գիտամանկավարժական տեսանկյունից համակարգելու, նախագծելու համար:

2. Դաստեղծը աշխատանքային տարեկան ծրագիրը կազմելիս նպատակահարմար է հաշվի առնել՝

- դաստիարակչական խնդիրների ճշտությունն ու իրատեսությունը,
- Աշակերտների գործունեության կազմակերպման զուգակցվածությունը ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների նախագծվելիք գործընթացներում,
- դասավանդող ուսուցիչների, մյուս մանկավարժների ու աշակերտների, մանկավարժների ու ծնողների միասնականությունը,
- ներդասարանական, ներդպրոցական և արտադպրոցական ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների ներդաշնակ կապը,

- աշակերտների տարիքային, անհատական առանձնահատկությունները, երեխաների (անհատական և ընդհանուր) դաստիարակվածության մակարդակի ու նրանց կյանքի պայմանների իրատևությունը,
- տարեկան պլան-ծրագրի փոխկապվածությունը և համաձայնեցվածությունը ուսումնական հաստատության մյուս ծրագրերի, պլանների հետ:

Դաստիարակչական աշխատանքների հիմնական խնդիրները պետք է չլինեն ոչ չափից դուրս ընդհանուր, ոչ էլ շատ կադապարված, նեղ, այլ անհրաժեշտ է նկատի ունենալ անձի ձևավորման ամբողջականությունը և դաստիարակչական յուրահատկությունները՝ տարիքը, սոցիալական շրջապատը:

Մատյանը հնարավորություն է տալիս դաստիարակչական շաբաթների համակարգելու դաստիարակչական գործընթացը, որը թույլ կտա տեսանելի դաստիարակչական գործընթացը, որը թույլ կտա տեսանելի դարձնելու ոչ միայն կատարվելիք աշխատանքները, այլև դրանց իրագործման ճշգրիտ ուղիները:

Պլան-ծրագրի բաժինների հաջորդականությունը և սերտ շարունակական կապը թույլ կտա տեսնելու աշակերտների մտավոր կարողությունների աստիճանական զարգացումը և վարքի դրական դրսևորումները, ծնող-դպրոց կապը:

- Դաստիարակչական տարեկան ծրագիր-պլանը համարվում է ուսումնական հաստատության համադպրոցական ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների ծրագիր-պլանի բաղկացուցիչը:
- Դաստիարակչական աշխատանքային ծրագիր-պլանը կազմվում է ուսումնական տարին սկսելուց առաջ և ըստ սահմանված կարգի հաստատվում է տնօրենի կողմից:
- 10-րդ և 11-րդ էջերի, <<ստացավ>> և <<հանձնեց>> սյունակներում համառոտագրել ստացվելիք և հանձնված դասագրքերի պիտանելիության գնահատականները գերազանց –Գ, լավ –Լ, բավարար –Բ, անմխիթար –Ա

Ուսումնական տարին ավարտելուց հետո դաստիարակչական անցած ծրագիր-պլանի վերլուծության հիման վրա կազմում է նորը: Պլան-ծրագիրը դաստիարակչական պահպանում է իր մոտ մինչև տվյալ դասարանի ուսումնառության աստիճանի՝ I-IV, V-IX, X-XII, ավարտելը:

© Կազմող՝ Վ. Միրումյան

© Տպագրության է պատրաստվել Վիամիր ՄՊԸ հրատարակության կողմից, 3000 օրինակ